

Béts.

Mihelyest kezdtek jelentgetni magokat a' szülés' fájdalmi Hétfőn estve *Ferentz Fő Hertzegné* körül: leg ottan Kurirt indított ezzel a' hirrel a' *Nápolyi Követ M. Gallo Nápoly* felé. Hogy meg szült a' Fő Hertzegné: utánna futtatta mindjárt egy emberét *MGallo* Kurirnak azzal a' jelentéssel, hogy már a' szerentsés szülés' híré is vinné meg egy úttal. Olly sebességgel repült ez az utóbbi Küldöttje a' Követnek, tsak hogy utól értesse a' Kurirt, hogy vagy két ló ki is dült a' hámból, a' sebes hajtás miatt. Éjjél tájban, el-indúlt Gróf *Zichy István* ő Nsága is mint a' mi Udvarunk' Kurirja, az örvendétes hirrel. Minden erejét meg-vetette, hogy ne tsak el-érhesse; hanem el is hagyhassa a' *Nápolyi Követ* Kurirját; 's ő általa vehesse leg-előbb azt az örvendétes hirt a' *Nápolyi Udvar*, mellyet olly szív-szakadva óhajtott. — *Florentziába*, Gróf *Lamberti* vitté az öröm hirt, a' ki Kamarás Uri tisztséget visel *Ferentz Fő Hertzeg* mellett. — Utánna indúlt Gróf *Zichy István* Úrnak, a' Hitvese is — születt *Pálffy* Gróf *Allzony* — egy *Fáetoni* magas úti hintóban, Decemb. 13-dikán reggel. Ezen a' napon, délutáni öt órára fel-gyülekeztek az Udvarhoz minden külső és belső Ministerek, sok más Fő Gavallérok, és Dámákkal egygyütt, igen gazdag öltözetekben. Az *Arany-Szálában* azon helyre, a' hol máffzor a' Trónus szokott állani, egy drága kis Oltár állítatott fel. Ez előtt két aranyos székekben ültek Tsáizár, és Tsáizárné ő Felsegek; utánnok a' hét Fő Hertzegek, és három Fő Hertzeg-Allzonyok tíz székekben. Midőn Fő H. *Ferentz* bé lépett a' Szálába: meg szállalt a' trombita 's dob, mint Öröm-Atyának tiszteletére. Mindjárt a' Fő Hertzeg után hozta a' most születt Fő H. Kis-Allzonykát Fő Udvar. Mester H. *Stárhemberg* egy aranyos párnán,

C e c

melly

melly párnát két felől, a' két öregebb *Schwarzenberg* Iffjú Hertzegek fogtak. Ezeket követte *Ferentz Fő Hertzegné' Fő Udv. Mester-Affzonya Wratislav Grófné,* a' *Fő Hertzeg' Udv. Tisztjeitől 's tselédeitől* kísértetve. A' kerefztelést *Maximilián Fő,* és *Kolóniai Választó Hertzeg Ersek* vitte véghez, ki is fényes vetsernyés ruhába vólt felöltözve; 's körülötte tizenkettőnél számosabb Infulátus Apáturak, 's Püspökök szolgáltak. Nyóltz neveket adott a' Fő Hertzegi Kisedednek, úgymint: *Mária, Ludovika, Therésia, Leopoldina, Franciska, Carolina, Josepha, Lucia.* A' Kerefzt-Atya 's Anya, magok vóltak Tsászárs és Tsászárné ő Felségek. A' Kerefztelés után Te Deumot éneklett *Maximilián Fő Hg,* melly alatt háromszori szálvét adott, a' Polgár-Ispotály előtt lévő piatzon, egy Gránát. Batalion. Három rendben dördültek meg, a' Vár' bástyáira ki-szegzett ágyúk is. A' fenn említett renddel, vissza vitétt a' meg - kerefzteltetett *F. H. Affzonyka* az édes Annyához, kinek látogatására fel ment a' második kontignátzióra az egész Udvari Familia is. Le jöven onnan, ment ismét az Arany-Szálába, a' hol ismét Trónus állott már most az Óltár' helyén. A' Trónus elibe egy afztal vólt helyhetve, mellynél ő Felségek kártyázni kezdettek. A' Gavallérok és Dámák sétálással, 's beszélgetéssel múlatták magokat. Vóltak mindenféle frissítő szerek, mellyekkel, parantsolatjokra azonnal udvaroltak a' Házi Tisztek.

Sok millióra betsülik, a' temérdek gyémántokat, mellyekkel rakva vóltak ezen jeles alkalmatossággal a' Dámák' fejeik, mellyeik, kezeik, és füleik. Dítséretekre válik a' Magyar Dámáknak, hogy ezek mindyájan Magyar köntösben jelentek meg erre a' nagy pompára. A' Magyar Gavallérok közzül némelleyek, Vármegyei Formaruhákban díszeskedtek.

Mind

Mind a' hét Teátrumokba ingyen batsáttatott a' Nép, nem tsak ezen, hanem az ezt követett két napokon is: úgy nem különbben a' *Hetzbe* is; harmadik nap pedig, a' *Hyam* Lovaglóinak nézésekre is. A' külső Városi öt Teátrumok közzül mindenik, kilentz kilentz száz forintot kapott az Udvar-tól, a' mint hallyuk, háromszori jádzá-sáért.

A' *Magyar Nemzethez* vonzó drága indulati-nak, új bizonyosságát adta Herizeg *Kaunitz*, azon jeles alkalmatossággal, a' midőn Gróf *Szétsenyi Ferentz* ő Excellentiája, a' *Nápolyi Felségek*' tiszteletére vertt emlékeztető pénzzel kedveskedett volna néki, a' *Magyar Ország* Státusok' és Rendek' nevében. Frantzia nyelven akart a' Gróf Úr szóllani a' Hertzeggel; de ez a' Státusunk' ősz *Mentora*, illy értelmű Német igék-
kel szóllította meg mindjárt a' Gróf Urat, midőn bé lépett volna hozzája: „*Mi jót hoz úgymond Gróf Uram?*“ Alig mondhatta el a' Gróf Úr ezen elő-szavait: „*A' Magyar Nemzet, melly Hertzegségedet szereti, betsüli, és tiszteletli*: mindjárt közbe szóllott a' Hertzeg: „*En is szeretem, betsülöm, 's tisztelem, úgymond, azt a' derék Magyar Nemzetet.*“ — Végezvén bevezédét a' Gróf Úr, arra kérte őtet szíves kölfönete mellett a' Hertzeg, hogy ha a' *Magyar Ország* Státusok' és Rendek' Gyűlése előtt majdan meg-jelenénd: tegye bizonyossá azokat, buzgó hajlandósága, tisztelete, 's szolgálni való készsége eránt ő Hertzegségének. — Ellyen *H. Kaunitz!* 's szapo-rodjanak mind más, mind a' Magyar Nemzetben, ezen Nagy *Indigenának* — fogadoit Magyar Finak — hív Követői!

Eszterházy Antal ő Hertzege, Oskolát nyitott maga Udvarában a' Nemes Magyar Kir. Testőrző Seregnek. Nálla ebédelteti t. i. minden nap a' *Rapporttal* (Jelentéssel) hozzája menő Tilzt Urat. Méltán oskolának nevezzük mi, egygy ilyen nagy Méltóságnál való ebédlest. Mert ennél fogva, olly tárgyának tapasztalásához van Izerentsejek a' Tilzt Uraknak, mellyek nékiek mindenkori tökéletesebbedésekre Izolgalhatnak; 's öztön gyanánt lehet ez, minden nemes gondolkozású Ifjaknak, olly nyelvekben 's tudományokban való magok útasítására, mellyek által magokat mind ő Hertzege, mind más nagy Méltóságok előtt közelebből meg esmertethetik, 's jövendőbeli Izerentsejeknek fundamentomát megvehetik.

Ezentúl, nem maradnak tovább öt esztendőnél, Gárdistaságban a' *Magyar, és Erdély Országi* Nemes Ifjak. Ha az öt esztendők' el-töltivel Kegementhez akarnak menni: Fő Hadnagyi rangal léphetnek ki; ha pedig katonáskodni nem akarnak: haza mehetnek, 's ott is különös gond lesz, polgári promoteáltatásokra (előbb-vitetésekre).

Az *Erdély Országi* Fő Kormányfő, mind maga, mind a' törvényes Kir. Tábla' rélzeről, küldött fel ide az *Erdélyi* Kántzelláriához némelly Kándidátziókat; de ezek félre tétettek, 's megparantsoltatott, hogy a' még üressen lévő több Hivatalokra is Kándidátzió küldődjék fel; hogy így egygyütt leheessen fel-adni meg-erössítés végett minden Kándidátziókat az Udvarhoz.

Magyar Ország.

Folytatás, Mél. *Balogh Péter* Úrról:

A' Fő-Ispányi kötelességekről emlékeztvén, a' Magyar Konstituzciónak jóvóltát, Hazánknek Vármegekre, mint meg annyi kis Országokra
lett

lett fel-olftásában is kereste; ekként folytatván az eránt Beszédét:

„Mennél inkább iparkodtam, édes Hazánk sarkallatos Törvényeit, és azok' szereztéseinek okait ki-tanúlni, 's a' Magyarok' első Társaságának öfzve-állása' alkalmatosságával fundálni kezdett Országának és Országlásnak öfzve-köttetését tölem telhető figyelmetességgel vizsgálni; annál nagyobbban kezdettem szeretni és betsülni Hazámat, nem tsak azért, hogy ez, a' Keresztény Világban leg-jobb Haza; de főképpen azért, mert tökélltesen hiszem, hogy ha a' mi fundamento.nos Törvényeink a' magok valóságos értelmekben vétetödvén, mind az országló Felség, mind pedig a' Hazabéliek által meg-tartatnak; a' Királynak leg bátorságosabb meg-maradást; törvényes rendeléseinek leg-sikeresebb foganatot; minden sorsban karban lévő Hazánkfiainak pedig tsendességet, és bölcdogságot szülnék. Fel-ruhaztatott ezek által a' Királyi Felség, elegendö hatalommal, minden rosszaknak zabolázására, minden ellenségnek meg-szégyenítésére, mindeneknek a' Törvény' hatalma alá való hajítására; de más részről, van az Ország' Rendjeinek arany szabadsága, 's az adó-fizetönek elegendö öltalma. Ezen szent tzelra, vallyon lehetett e' alkalmatosabb eszköz, az Országnek Vármegyékre, mint meg annyi kis Országokra való fel-olftásánál. Valamikor én ezen fel-olftást meg-gondolom, 's más Országokéval öfzve-vetem: mind annyiszor bämülva tiztelem jámbor Eleinknek hamvait. Ezen fel-olftás nem tsak a' régi, de a' mostani környül-állásokra is igen alkalmatos; az lévén áldott következése, hogy minden egy Vármegyében, az Országlás' minden részzeit, egy kevés számú Magisfrátus által-láthattya, minden hibát közetröl tapogathat, és orvosolhat; — mivel embereköl áll, ezeknél pedig természetes dolog a' hiba, olly fejének tette a' Törvény a' Tisztviselök.

löknek a' Fő Ispányt, hogy ámbár ő is csak Magisztratuális Személy, de mivel különös rendes és ki-szabott kötelessége nintsen, a' mellynek el-múlafztása végett másnak hibáit el-nézni kéntelenítettne; mindenekre vigyázhat, és ha kötelességét esméri, vigyázis, hogy a' kormányozására bizattatott kitsiny tartományban mindenek a' magok rendén, és a' Törvény szerént folyanak.

Ezen törvényes ör-állításának leg főbb tárgya, a' köz-szabadság' Izentül, és sérelem nélkülváló fenn-tartása, melly abból áll, hogy a' Kir. Felség' jussait szintén úgy védelmezze a' Fő Ispány, mint a' Státusok' szabadságát, tudván, hogy mihelyt a' Királyi hatalom tsökken, oda van arany szabadságunk; ennek romlásával pedig fenékkal fordul him varrásra méltó Konstitúción: Ezen kötelesség mutat a' másokra, melly áll az igazságnak személy válogatás nélkül való helyes ki-szolgáltatásából, e' nélkül a' leg fényesebb Országzásban is az embernek mindene tsak préda; élete pedig merő gyötrelem. Erre ritkán kell mély tudomány, de a' személy válogatást nem esmérő egyenes szív; annak, a' mit a' kis Biró jónak itél, minden tartózkodás nélkülváló ki-mondására elegendő erő, és el-tökéltett szándék, 's minden ajándéknak meg-vetése mindenkoron meg-kivántatik. Meztelen az Igazság láthattya azt ki ki, a' ki látni akarja, és ha néha bé-hálózzák is a' gonoszok, de ritka rajta a' háló el annyira, hogy ki ki láthattya, a' ki látni kívánnya; a' ki pedig egyszer barátságot vetett ezen virtussal, azt ő soha sem hagygya el.

Igen nevezetes, igen kényes, és minden vigyázást kívánó része az Igazság' ki-szolgáltatásának az, melly a' gonosz-tévök' büntetése körül foglalatoskodik; olyan része, a' mellyben még a' leg-pallérozottabb Nemzetek is tsak ta-
po-

pogatódznak; 's a' mellyen, amaz, ezen elztendő
 Izáznak, és az emberi Nemzetnek díszére éltt
 Nagy *Montesquieu* is tsak igen száraz lábbal ment
 kerestül. E' részben talám leg bátrabban lehet
 jární, ha a' szabott büntetés minden rosszaknak
 félelmére, minden emberek' példájára, 's minden
 jámborok' örömére szolgál, és tsak azok bünte-
 tődnek, a' kik a' fenyítéket megérdemlik, ha a'
 bünbe - esettek' száma' kissebbítésére, a' henyé-
 lők, a' kóborlók, 's ezeknek pártfogói, és el-rejtői
 meg nem szenvedtetnek; ha a' büntetés az igen
 el-terjedett véteknék gátolására, a' Nemzeteknek
 különböző természetühezh intéztetik, és ha a' Ma-
 gistrátus akkor is vigyáz, a' midön a' köz Nép,
 Elöl - járóiban helyheztetett bizodalmánál fogva
 alufzik. "

Utólyára, midön a' Magistrátushoz szóllott,
 a' F. Isp., annak illy formán tette eleibe kötelességét.

„*Tekintetes Magistrátus!*

Kedves Tisztviselő Társaim, 's Barátim!

Ha az én előttem itt Fő Ispányságot viseltt
 Mélt. Gróf *Battyáni Jánost* nem vólt vólna szeren-
 tsém személyeffen esmérnem, és ő Nagyságának
 fényes születéséhez illő mértékletességét 's helyes
 ítéletét nem esmértem vólna; meg-esmértette
 vólna velem a' tituláltt Gróf Urat ezen jeles Férj-
 fiakból öfzve szedett Magistrátus, mellynek vála-
 zatásában ő Nagyságáé vólt a' fő rész. Örvendem,
 hogy az Isteni Gondviselés ide rendelt engemet,
 holott minden, de főképpen ezen Tek. Magistrátus
 bíztat, hogy törekedésünk' áldott gyümölsét
 fogjuk még mi is szedhetni. A' mi hivatalunk
 nemes, de munkával, és gyakorta kedvetlenség-
 gel jár. Bennem, Felséges Urunk; a' Tek. Magi-
 strátusban, ezen Vármegyének érdemes Rendjei
 vetették bizodal nokat; tölünk vár a' nyögő meg-
 sértett Emberiség, igazságot; a' mennyei bosszú-
 állás, a' gonosz-terő ellen ítéletet; a' rebe-
 gő
 gyer-

gyermek védelmet; az árva, vagyonjának, személyének hűséges őrizetét; az adó-fizető, igaz el-oltszást terheinek; az útzó, kereskedő, bátorságot; a' föld a' maga miveltetését; az esmeretlen szorgalmatosság, közinkbe való bé-hozatását: mind ezek pedig azt, a' mit tőlünk kívánunk, halasztás nélkül kívánnyák. Sok a' munka, akar számát nézzük, akar jutalmát; de sokat is tehet az ember, ha a' maga életét jóra alkalmaztatta; a' nemes Lélek pedig nem csak nem kap a' jutalmot; de a' tisztes szegénység' elviselésére is mindenkoron kész: kész tehát kitsin bérrel meg elégedni, főképpen akkor, mikor azt szegénység' kiméllésére szélező hazabéli szokás meg kívánja. E' földön nem a' gazdagság, de tsupán a' jó erkölcs teheti az embert boldoggá: ezt, rajtunk kívül való dolgokban hijában kereszük; 's csak úgy leljük meg, ha a' belső Birónak bizonyosság tétele szerént fel vállalt kötelességben el-jártunk. Iparkodjunk tehát ölzve vetett vállakkal a' köz-jóra: erre, meg egyező akarat, egyet-értés, és egymás' meg-hívése kívántatik. En, a' Tek. Magisztrátust hívom, az erántam való tökéletes bizodalomra; ennek tsalhatatlan jeléül kit kit eddig viselt hivataljában meg-erössíték, és másokban is hasonló mértékben fogok vizontagolni. Tellyes öröömöt abban lelem, ha akar átalljában mindnyájoknak, akar személy szerént kinek kinek tölem telhetőkben valaha szolgálat-jára lehetek. A' Felsőges Isten pedig nyújtsa minden mi kívánságainkhoz, iparkodásunkhoz a' maga szent áldását; a' mit midőn szivemből kívánnék, magamat újjabban is a' Tekintetes Karoknak és Rendeknek, úgy a' Nemes Magisztrátusnak kegyességébe, barátságába, szeretetébe ajánlom.“

A' Bé-iktatást fel-váltott néhány napokon köz-gyűlést, 's itélő széket tartott a' Főispány Úr, maga előlülése alatt. Meg-visgálta egyéb tar-

tárgyak között, a' Vármegye' Kints-bázának állapotját is, mellyet Urbánovits Fő Adó-szedő Úrnak szorgalmas vigyázása alatt a' leg-jobb rendben lett.

Figyelmetességének fő tárgyává vette ő Ngamindjárt a' maga Fő Ispányságának kezdetével, ezen leg-jobb, leg-szebb, és leg-gazdagabb vidéknek, veszedelmes nádallyaitól ivaló meg-szabadítását. A' tolvajok ezek, kik nem tsak ezen Vármegyének, hanem minden szomszéd Megyéknek is igen sok károkat okoznak, és a' barom-tartó Urakat, s Gazdákat már arra vitték, hogy a' szarvas, marha és ló tartásról igen sokan le-mondottak; többen pedig le-mondani készülnek: mellyből a' származik, hogy a' marha' árja szüntelen névékedik; ezután pedig a' Közönség nagy kárával nem is fog-találtatni. Ezen rossznak el-távoztatására tehát azon rendeléseket, és projektumokat, mellyeket e' végett a' Ns Vármegye már ez előtt is tett, elő-vétetvén maga elő-ülése alatt a' Fő Ispány Ur, azt igen jó jegyzésekkel meg-bővítette, és rendbe-szedte; s ezen köz-jóra tzeelőző munkáját mind ő Felségének, mind a' Fels. Helytartó Tanátsnak fel-küldötte, kérésén, hogy az abba foglalit módokat helybehagyván ő Felsége, Ország-szertte meg-tartatni parantsollya.

Hazafili kötelességeket tellyesítenék valóban mind azok, a' kik már e' részben némelly jegyzéseket tettek, ha magok gondolatit, ezen köz-jóra törekedő Méltóságnak, vagy egyenesen magához, vagy mi általuk meg-küldenék. Mert bizonyos dolog az, hogy edes Magyar Hazánk, melly ez előtt nem tsak magát, hanem még a' szomszéd Tartományokat is elgyőzte jó marha-hússal tartani: most e' részben nagy fogyatkozást szenved; és hanem ha idejében eleje vétetik a' gonoszoknak, méltán lehet nagyobb szükségtől félnünk.

Pest-

Péstről, Karátson-Havának (Decembernek) 11-dikén.

„A’ napokban sárosok kezdtek lenni útz-
táink, az essőzés miá; de mára virradóra ke-
ményen meg-fagyott. — Mivel ezen esztendőben
igen idején bé fogott a’ tél, és erre nézve koráb-
ban elkellott szédni a’ Duna’ álló hidját, mint
málför, melly az utazóknak, ’s tereh- szállí-
tóknak nagy hátra- maradásokra vagyon: ez
okon meg parantsolta a’ Fels. Helytartó Tanács
a’ Hid- gondviselőjének, hogy addig is, míg a’
környülállások meg fogják engedni, azon repülő
hidnak, melly az itt reménylett Koronázásra ké-
szült volt, hátsza vétetődjék.

Nemes *Gömör- Vármegye*, fel- küldötte ide
azon öfzve- főrrött kettős Gyermeke’ testét, mel-
lyet *Tornalbyán* hozott világra (mint az Utak is
jelenteték volt annak idejében) *Kovács István*
nevezetű Lakos’ Felesége, *Bortzö Borbála*. Ez
eránt, parantsolatja érkezett a’ Kir. Univerzitas-
nak, hogy azt szorgalmatossan meg- vizsgálja, ’s
egy tökéletes tudósítást küldjön eránta a’ F. K.
Helytartó Tanácshoz. Ezen tudósítást, közleni
fogom az Urakkal. — A’ meg- vizsgáltság után,
Spiritusba fog tétetni az említett Gyermeke’ teste,
's a’ *Medika Fakultás*’ gond- viselése alatt lévő
Ritkaságok’ kamarájában fog tartatni, ’s mutog-
gattatni.

Ama’ szép igyekezetű néhai *Novák* Professzor
Úr’ halálával üressen maradt tanító Széke a’
Természet’, *Státus*’, és *Nemzetek*’ *Törvényének*
(*Juris Naturae, Publici, et Gentium*) mind úgy
állott volt ez ideig — a’ *Kassai* Kir. Akademiá-
ban; hanem most újra bé- ültettetett, ő Felsége’
kegyelmes rendeléséből, Ns *Vuchetich Mátyás* Úr
által. Ezen érdemes Úr, egy *Határnok* (Szélbéli)
Horvát Kapitány Urnak a’ Fia. Igen szép tudomá-
nyú, okosan gondolkodó, ’s különös jó erköltsű
ifjú Ember, a’ ki a’ Magyar nyelvet is tökéle-
te.

tesen tudja; az idegen és tudós nyelvekben is igen járatos.

Ama' nagy tudományú és érdemű igaz Hazafi Főtisz. *Horváth János* Professzor Úr, még máj napig is itt tanítja, különös elő-menetellel a' *Természetről való tudományt (Physikát)*; és még az Urak' Irásán kívül, másunnan nem tudjuk, ha vallyon *T. Domin* Úr fogja e' fel-váltani ezen kegyes öreg Urat a' tanításban.

Budáról, Decembernek 6-dikán.

„Az ide-való *Teatromi Társaságnak* több jeles Tagjai között, különös betsületre 's szerezetre tette magát már eddig is méltóvá, mind a' jádzáshoz meg-kivántató szép tehetségei, mind jó erköltsü példás élete által *Schwartz György* Úr Feleségestől egyyütt; most pedig még nagyobb mértékben tette magát érdemessé, egy derekas Játék-darabnak készítése által, mellynek következő nevet adott: *Ulrike, unglücklich durch Liebe und Konvenienz (A' szeretet, 's illendőség által szerentséltenné lett Ulrika)*. Az aszonyi békességes türésnek, 's a' fiúi kötelességek' tellyesítésének nemes példái adának elő ezen Darabban. Nagy meg-elégedéssel, 's örömmel fogadta ezt Novem. utolsó, 's e' most folyó hónapnak első napjain, az egész Ns Publikum; 's még Metzénássa is találkozott. Azt kérdik az Urak: Kitso-da? Egy Gomb-kötő Mester-ember; ki mivel el titkolta a' maga nevét: én sem akarom az ő nemes örömét, melly a' titkon munkálkodó erköltsi tökéletességből származik, meg-haborítani. A' Levélnek, mellyben küldötte az ajándékot, ez az értelme:

Uram!

„A' *Teatromi Jádzókat* sokan nem betsülik, mert azoknak érdemeiket által nem látják, 's a' néző helyre mellékes szándékból, vagy leg-fellyebb trefás mulattság kedvéért járnak; holott a' jól-
ké-

készült Játék-darabok a jó inozetü emberi természetnek igaz rajzolattjai leven, a meg nem romlott Iffjúságot további tökéletességre fejlesztik; a meg-romlottat pedig a rossz útról vissza térítik; a jó magzatokat nevelt Szülek' szemeiből örömhönyhállatásokat szoptatnak ki; a vissza képződésű szüleket pedig jó gondolatokra bírják; hasznos és épületes letzkeket adnak végre minden rendü, nemü, és idejü Embernek. Az Urnak munkája, tekintetet érdemel. Ulrika, egy jeles példázat, 's méltó a Szerzője jutalomra. Ha nagyobb — — — — —. Vegye jó néven ezt az Ur, egy jól gondolkozó Polgártól.

Aus tri ai Be lgy i o ma

Azzal az örvendetes hírrel vágnak tele a' külső Országai Ujságok, hogy a' Brabantziai Rendek csak ugyan meg-adák magokat nagy sokára. Minekelötte még vissza vitettek volna azon négy Deputátussaik (kikről szözlöttünk volt már ez előtt) a' polgári tömlötzből, a' magok házi árestomokba: egy Jelentést bocsátottak Novembernek vége felé Vasárnap nap a' Fő Tanáts' Fiskalis-Hivataljához, mellyben a' Fő Tanátsnak törvényes voltát meg esmérték. Még az nap öfve gyült a' Fő Tanáts estvéli 7 órakor, 's azt végezte: hogy mivel a' Fő Tanáts ellen tett proteffaiziójokat csak magok törölték ki a' Rendek a' Jegyző-Könyvekből; nem pedig a' Fiskus' Embere: tehát az említett proteffaizió újjolog irattasson le maga valóságában, a' Jegyző-Könybe iktattasson bé, 's úgy töröltessék ki a' Fiskus' Ki rendelttje által; a' négy Deputátusok, más nap estvéig maradjanak házi árestomban, a' Fő Tanáts' sententziája végre-hajtásának (exekuziójának) helyén. — Mind az el múltatott, mind a' folyó esztendő-beli segittség-pénznek (subsidium.

diunak *) ki-fizetésébe meg-eggyezett a' két
első Rend. A' T. Papság leg-többet fog fizetni,
az el-múlaltott adónak ki-pótolására.

Frantzia Ország.

Mint hogy mód nélkül ki fogyott ezen Ország-
ból a' tsengő arany, ezüst, és réz pénz: tehát
el múlhatatlanul szükségesnek ítélte a' tsengő
papiros pénzekre ügyelő Deputázió, hogy újra
300 millió, öt Livrás papiros pénzt készíttessen:
melly summával, 1600 millióra fog oltán a' pa-
piros pénzek fummája nevedekni. — Jo tsonó
papiros!

Novembernek 25-dikén érkezett vissza *Páris-
ba* azon Kirir, a' kit Nov. 12-dikén küldött volt
el a' Király *Koblentzbe* a' maga Ötseihez. Na-
gyon rossz kedvét mutatta a' Király az Ötsei
válasszának vételével. Hibásnak 's törvénytelennek
kiáltják ezen válasszokban a' *Frantzia* Hertze-
gek a' Konstitutiót; 's nagy tisztelettel ugyan;
de azonban nyilván meg mondják a' Királynak,
hogy ő csak *Birtokos*, nem *Tulajdonos* az Or-
szágnak: melyre nézvetartozik abban az állapot-
ban adni azt által, az utánna következő Ki-
rályoknak, a' minémüben vette volt azt által a'
maga Eleitől: és ugyan ezért nem tagadhatják
ők, hogy ők tellyes meg határozással, vagnak
mind azoknak el követésére, mellyek által ero-
fundamentomra állíthatják vissza a' Trónust.

Elegyes Történetek.

Az *Orosz* Tsászárnét kérte meg a' *Trevir-
(Trieri)* Ersek, hogy lenne nékie segítségül
Frantzia

*) Így neveztetik az a' pénz, mellyet fizetnek
az *Austriai* *Belgyiomiak* a' *Ferdélemnek*. —
Alásutt az ilyen pénzt *portzionnak* hívják.

Frantzia Ország ellen, melly meg-sértette az ő örökös jussait: 's hozzá ragasztotta kéréséhez, hogy minden más Hertzegek is, kik hasonló hajóban eveznek ő vele, az ő példáját fognák követni, 's a' *Pétersburgi* Trónushoz folyamodnának segedelemért. — Ezen kérést, nyomban követte *Orosz* Követ *B. Asszburgnak*, *Regensburgban* a' *Német Birodalmi* Gyűlésnél lett meg-jelenése. — De mitsoda fundamentomon lehetne Pártfogója az *Orosz* Tsáfné, a' *Treviri* Hertzegnek? — Azon: mert a' *Tescheni* Békesség-kötést garantizta (jót állott értte) az *Orosz* Tsáfné; a' *Tescheni* Békesség-kötésben pedig benne foglaltatik a' *Vestfáliai* Békesség-kötés is. Es így —

A' Vallás, leg-hathatósabb eszköz völt eleitől fogva mindenütt, melly által mindenre reá lehetett venni a' Népeket. — Midőn a' közelébb múltt *Török* háborúban, szintén semmire sem mehetett volna már a' *Diván*, a' szükséges hadi készületeknek bé-szerzésében, 's a' Seregnek meg kívántató számra való nevelésében: Vallásért való hadnak hirdettetett ki, a' velünk (hitlenekkel) való hadakozás. — Hasonlót irnak most *Brüsszelből*, a' *Frantzia* Hertzegekről is. Azt kötötte t. i. az *Artésiai Gróf*, *Marki Laqueuille* szivére, hogy tétetné az *Ausriai* *Belgyiomban* tartózkodó *Frantziák* által közönségessé mindenütt egész *Frantzia Országban*, hogy a' *Frantzia* Nemesség már ezentúl nem a' maga jussaiért; hanem a' Vallásért lesz kész hartzolni: erre való nézve, serkentse az ő Hertzegségek' Követőit, mind a' kik *Frantzia Orzágon* kívül, mind pedig a' kik benn az Országban vagynak, hogy a' Vallásbéli gyakorlások' számát szaporítsák, szorgalmasan járják a' Szentegyházakat, gyakran gyónjanak, 's éllyenek az Úri szent Vatsorával, 's a' Nemesek menjenek kiváltképpen mind ezekben elő jó példával.

A'

A' *Svéd* Udvarnál vólt *Frantzia* Tisztartó *Gaußin* Úr, vissza-hívó Levelet kapott *Párisból*, 's *Novembernek* 21-dikén oda is hagyta *Stokholm* Városát.

Az *Oroszok* és *Svédek* között fel-állott új frigynek tartóssága, nyóltz elztendőkre határozott meg még most előre; de sokan azt jövendölik, hogy ez, idő vártatva Házassági-kötél által fogna meg-erössítettetni. A' frigy-kötésben jelen vólt négy tellyes hatalmú *Svéd* Ministerek, gazdagon meg ajándékoztattak az *Orosz* Tsáfszárnetól. Mindenik kapott t. i. egy drága pixist, és 3 ezer aranyat. *Hakanson* Úr pixist, és két ezer aranyat; a' *Titoknok* ezer aranyat, és pixist. — *Orosz* Generál *Pahlen* ellenben, a' ki a' Tsáfszárné' rélzéről dolgozott a' frigy-kötésben, a' *Svéd* Királynak briliántokba foglaltt képét kapta magától a' Királytól ajándékba; a' Királynétól pedig egy igen drága gyűrűt.

Tartván tőle a' *Prussziai* Király, hogy rossz következesekre ne szolgáltassanak alkalmatosságot azon külömbkülömbféle öszve-gyülekezések, mellyek *Klub*, *Resource*, *Krämchen*, 's más több efféle nevezetek alatt szoktak tartatni *Berlinben*; parantsolatot adott ki, hogy az említett öszvegyülekezések, sőt még, a' mennyire lehet, a' Tagok is laistromba vetessenek; hadd láthassa ezen laistromot maga ő Felsége.

Párisból kerültt hir, hogy a' Király frigyét akar kötni az *Angliai* Királlyal, a' mostani Konstituzionak fenn-tartására nézve.

A' *Berlini* Politikusok, hova-tovább megmaradnak azon állításokban, hogy a' *Prussziai* Király tellyességgel nem fogja magát elegyíteni a' *Frantzia* dolgokba.

Azt

Azt írja a' *Londoni Udvari Újság*, hogy az oda való tzúkrós magazinonok mind teli vagnak; de a' tzúkor-kereskedők öfzve- esküdtek, hogy a' tzúkor' árrát 52 procentóval fellyebb-vigyék. — A' pamut, 20 procentó ment fellyebb. Így van ez a' seiyemre, 's más portékákra nézve is.

Májor Gróf *Pálffy Leopold* ö Nsága, ki-lépett a' Nemes Magyar Testörzö Seregnél viselt fényes Tifztségéből.

Tudományi Dolgok.

Pesten következő tzimü Magyar Munkák jöttek közelébb világ eleibe:

Virág Szó-tár, melyet öfze-szedett, és a' betük' rendi szerént el-öfztott Esztergomi Nofzko Aloysius 's a' t. Pesten nyomtattatott Trattner' betüivel. 8. ré. 324 lap.

A' Trenk' mérő Serpenyőjének öfzve-törése, az az: Felelet azokra a' hazug vádakra, melyek hel Trenk a' Papságot az egész Világ előtt igen méltatlanúl terhelte. Pesten nyomtattatott 1791. éfzt. 8-ad ré. 61 lap.

* * * * *

(*Ismail Vára'* meg-vételéről való Anekdotát: úgy nem különben a' Ts.'s K. Felség' szoros Igazságának egy igen szembe-tünő, 's hathatósan tanító példáját; egy Politzájnak gyilkosságát; 's az Udv. Teátrum' Direktziójának környülállásos előadását; a' Magyar Ns Testörzö Sereget, 's *Fr. Ország'* állapotját tárgyazó némelly nevezetes jelentésekkel együtt, kéntelenítettünk, a' helynek szük völta miatt el-halasztani).

Küldjük a' *pp* árkust, az Ország Gyülése' *Historiájához* tartozó Aktákból.

Költ *Bétsben*, Decembernek 16-dik napján, 1791-dik éfztendőben.